

ŠTÁTNA OCHRANA PRÍRODY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
SPRÁVA CHRÁNENEJ KRAJINNEJ OBLASTI
KYSUCE

U Tomali č. 1511, 022 01 Čadca

Štátna ochrana prírody SR
Tajovského 28 B
974 01 Banská Bystrica

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
CHKOKY/417-001/2020/PD,ZV

Vybavuje
RNDr. Drengubiak
Ing. Václavová

Čadca
26. 10. 2020

Vec: Stanovisko k dokumentácii na stavebné povolenie Diaľnice D3 Oščadnica – Čadca, Bukov, 2. polprofil a diaľnice D3 Kysucké Nové Mesto - Oščadnica

A / Vstupné údaje

Predmet

Výstavba a prevádzka diaľnice D3 v úsekoch Oščadnica – Čadca, Bukov, 2. polprofil a Kysucké Nové Mesto - Oščadnica.

Navrhovateľ

Národná diaľničná spoločnosť, a. s., Bratislava

Účel stanoviska

Podklad pre stanovisko orgánu ochrany prírody v zmysle § 65 a ods. 2 písm. c) zákona NR SR č. 543/ 2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody“).

Podklady

Diaľnica D3 Oščadnica – Čadca, Bukov, 2. polprofil, Diaľnica D3 Kysucké Nové Mesto - Oščadnica, dokumentácia na stavebné povolenie, Basler&Hofmann, s. r. o., 2020
RÚSES okresu Čadca (SAŽP, 2013).

B / Stanovisko

Identifikácia územia

Dotknuté územie sa nachádza v údolí rieky Kysuce medzi Krásnom nad Kysucou a Čadcou.

Hodnotenie územia z hľadiska ochrany prírody a krajiny

- Riešené úseky diaľnice D3 sa nachádzajú prevažne mimo chránených území, kde platí podľa zákona o ochrane prírody prvý stupeň ochrany. V častiach k. ú. Krásno nad Kysucou a Oščadnica D3 zasahuje do Chránenej krajinskej oblasti Kysuce, kde platí druhý stupeň územnej ochrany. V k. ú. Oščadnica a Horelica je v kontakte s územím európskeho významu Sútok Kysuce s Bystricou (SKUEV 0833).
- D3 podľa RÚSES-u okresu Čadca ovplyvní genofondové lokality Jozefíkov (GLf70), Breziny II a I (GLf71, GLz32), Mokrad' pod Oščadnicou (GLf 124 a GLz 59), Sútok Kysuce s Bystricou (GLf 66) a tiež navrhovanú genofondovú lokalitu Jelšiny pri Oščadnici, ktorá nedopatrením nebola zahrnutá do RÚSES.

D3 je v k. ú. Oščadnica a k. ú. Horelica v kontakte s hydricko - terestrickým biokoridorom nadregionálneho významu rieka Kysuca NRBk II a pretína terestrický biokoridor regionálneho významu RBk II.

Návrh riešenia a odôvodnenie

Správa CHKO Kysuce preferuje zodpovedný prístup k riešeniu vegetačných úprav v okolí stavieb so zachovaním biotopov s pôvodným druhovým zastúpením. Zabezpečenie konektivity jednotlivých vyhlásených území európskeho významu Natura 2000, ktoré je zakotvené v článku č. 10 smernice rady 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín a je prioritou pre zachovanie ekologických funkcií krajiny. Dôležitá je aj ochrana rastlín, živočíchov a biotopov európskeho a národného významu, aby boli čo najmenšie zásahy do ich integrity a tým vznikli menšie škody na ekosystémoch.

Podotýkame, že poskytnutá dokumentácia nemá rovnakú štruktúru pre oba riešené úseky, napr. v úseku Oščadnica – Čadca, Bukov, 2. polprofil absentuje inventarizácia biotopov. V legendách výkresov predloženej dokumentácie absentujú viaceré prvky dôležité z hľadiska ochrany prírody, napr. hranica trvalého a dočasného záberu, dokonca absentujú legendy. Týka sa to aj navádzacieho územia k podchodu pre migrujúce živočíchy (v súčasnosti obora), ktoré považujeme spolu s podchodom za najdôležitejší prvok D3 z hľadiska záujmov ochrany prírody.

Diaľnica D3 Oščadnica – Čadca, Bukov, 2. polprofil je z hľadiska záujmov ochrany prírody prijateľná za dodržania nasledovných podmienok:

1. Zásadnou požiadavkou je zabezpečiť realizáciu navrhnutého podchodu pre migrujúce živočíchy pod mostami SO 209-00 a SO 210-00 a príslušného navádzacieho územia v tvare kruhovej výseče (B5_Orto_2e3_km33.0-34.5). Navádzacie územie požadujeme zachovať s existujúcim pôdnym aj vegetačným krytom, navrhnuté vegetačné úpravy SO 041-00 nie sú potrebné.
2. Podmostia mostov SO 209-00 a SO 210-00, ktoré majú zabezpečovať migračnú konektivitu (priechodnosť) pre veľké šelmy, neupravovať štrkom, štrkodrvinou, kamenným obložením a pod. Je dôležité na zabezpečenie migračnej priechodnosti zachovať prírodný a prirodzený charakter podmostí. Odporúčame pôdny povrch, miestami je možné umiestniť skupiny skál väčšej frakcie (300 - 500 kg), prípadne 3 - 5 kmeňov (mŕtve drevo). V podmostí nevyžadujeme realizovať výsadbu drevín, lebo v dôsledku nedostatku svetla a vody by to bolo kontraproduktívne.
3. Aj na druhú stranu mosta SO 209-00 umiestniť protihlukovú stenu a to z dôvodu zamedzenia šírenia hluku a svetla do podmostia mosta SO 210-00 (I/11). Je potrebné eliminovať všetky negatívne faktory, ktoré by limitovali pohyb cieľových druhov živočíchov popod mostné objekty. Nepriehľadná stena s výškou 4 m by mala byť umiestnená v km 33,6 - 33,7 (obr. 1).
4. Medzi km 33,217 - 33,752 umiestniť protihlukové steny obojstranne, tzn. aj pri rieke Kysuci (na ľavej strane I/11). Je tu projektovaná protihluková stena SO 280-04 na D3. Opäť je cieľom eliminácia hluku a osvetlenia z I/11 smerom k rieke Kysuci, čiže do migračného koridoru, ktorého konektivitu zabezpečujú mosty D3 a I/11 (obr. 2).
5. Doplniť vegetačné úpravy, výsadbu drevín v km 33,8 nad D3 (obr. 3) a to tak, aby kopírovala opltenie D3, mala minimálnu šírku 5 m a spájala prirodzenú sprievodnú vegetáciu Nemčákovho potoka (údolie potoka slúži ako vodiaci migračný prvok pre živočíchy) s vegetáciou Mokrade pod Oščadnicou (GL). Tým sa prepojí otvorený priestor lúk medzi Nemčákovým potokom a Mokrad'ou pod Oščadnicou a vznikne jednak prírodný vodiaci prvok pre živočíchy pohybujúce sa od/ku podmostiu zabezpečujúcemu migračnú priechodnosť a tiež sa minimalizujú ďalšie negatívne

vplyvy generované prevádzkou diaľnice (hluk a osvetlenie). Odporúčame použiť stromy hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), buk lesný (*Fagus sylvatica*) a smrek obyčajný (*Picea abies*). Do krovitého podrastu odporúčame použiť liesku obyčajnú (*Corylus avellana*), kalinu obyčajnú (*Viburnum opulus*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*).

6. Odporúčame doplniť oplotenie dvoch úsekov SO 301-00 02.01 podľa obr. 4. Doplniť plot č.1 (na obr. 4 zelenou farbou) v podmostí, medzi mostami ponad potok Oščadnica. Zamedzí sa tým prienik živočíchov medzi komunikácie I/11 a D3 a zároveň ich prípadné úhyny na daných komunikáciách. Súčasne sa tým usmerní aj pohyb živočíchov, ktorý evidujeme popri potoku Oščadnica od/ku rieke Kysuci. Odporúčame doplniť tiež plot č. 2 (na obr. 4 zelenou farbou), ktorý zamedzí pohyb živočíchov smerom z Mokrade pod Oščadnicou na cestu III/2013.
7. Pri priepustoch, kde sa ráta s migráciou obojživelníkov, je nevyhnutné zabezpečiť nábehy (vstupy do priepustov) tak, aby na vyústeniach nevznikali kolmé, pre obojživelníky nepriechodné bariéry v km 34,055 (570), km 34,238 (630), km 34,342 (380).
8. Popri vodiacom oplotení smerom k mostu SO 040-00 nad migračnou trasou odporúčame ako vodiacu zeleň použiť spolu s navrhovanou vrúbou purpurovou (*Salix purpurea*) aj jelšu sivú (*Alnus incana*), čremchu obyčajnú (*Padus avium*) a javor horský (*Acer pseudoplatanus*).
9. Doplniť v M.1 Projekt monitoringu vplyvu stavby na vybrané zložky životného prostredia za predposlednú vetu na strane 25: „Nepoužívať v blízkosti mokradí a vodných tokov chemický spôsob likvidácie invázných a expanzívnych druhov z dôvodu princípu predbežnej opatrnosti“. U niektorých prípravkov bežne používaných v minulosti na odstraňovanie invázných druhov napr. Roundup Biaktiv deklarovaných ako neškodné pre životné prostredie bol totiž zistený opak.

V predloženej dokumentácii odporúčame:

1. V M.1 Projekt monitoringu vplyvu stavby na vybrané zložky životného prostredia sú štyri monitorovacie lokality flóry (FL 3 - 6) umiestnené na jednej lúke, ale na lúke neďaleko mokrade pod Oščadnicou nie je žiadna. Navrhujeme presunúť jednu z lokalít na lúku bližšie k Mokradi pod Oščadnicou.
2. V časti 040-00 Vegetačné úpravy diaľnice D3 nahradiť ríbezľu alpínsku (*Ribes alpinum*), ktorá sa prirodzene vyskytuje vo vyšších nadmorských výškach, napr. ríbezľou egrešovou (*Ribes uva-crispa*).
3. V časti N. Vplyv stavby na životné prostredie opraviť informáciu o dotknutých stupňoch územnej ochrany podľa zákona o ochrane prírody.

Diaľnica D3 Kysucké Nové Mesto – Oščadnica je z hľadiska záujmov ochrany prírody prijateľná za dodržania podmienok:

1. Trváme na požiadavke Okresného úradu v Čadci (č.j.ŽP-2012/00924-2/EA17 zo dňa 3. 8. 2012) „riešiť ochranu novej genofondovej plochy (lokalita č. 30 Jelšiny pri Oščadnici), ktorá bude zasiahnutá vplyvom výstavby nového pravostranného odpočívadla v Oščadnici“. V záujme zachovania genofondovej lokality Jelšiny a vrbiny pri Oščadnici, (biotopy Ls 1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy vrátane mokrade s obojživelníkmi) upraviť pravostranné diaľničné odpočívadlo a jeho súvisiacich objektov (napojenie SSÚD na diaľnicu D3, detské ihrisko, oddychová zóna, atď.) tak, aby mokrad zostala zachovaná. Vyskytujú sa tu druhy európskeho významu: rosnička obyčajná (*Hyla arborea*) so spoločenskou hodnotou (ďalej len „SH“) 230 €, mlok bodkovaný (*Triturus vulgaris*) so SH 230 €, skokan štíhly (*Rana dalmatina*) so SH 230 € (Drengubiak, Václavová, 2019) a druhy národného významu

skokan hnedý (*Rana temporaria*) so SH 140 € a ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*) 230 €.

Vo Vašej dokumentácii sa uvádza: „V roku 2018 Okresný úrad Žilina vydal Rozhodnutie č. OU-ZA-OVBP2-2018/035579-3/Pál, ktorým predĺžil platnosť ÚR až do 31. 12. 2023. V tomto územnom rozhodnutí a ani v jeho predĺženiach nie je požiadavka na ochranu GL 30 Jelšiny pod Oščadnicou. Táto požiadavka sa objavuje v stanovisku OÚ ŽP Čadca k zmene navrhovanej činnosti (list č.: ŽP-2012/01482/2013/00046-2/EA17 zo dňa 22. 1. 2013, p. Tuchyňová), kde sa odvoláva na vyjadrenie k vydaniu stavebného povolenia (list č. ŽP-2012/00924-2/EA17 zo dňa 3. 8. 2012, p. Tuchyňová)“. Nesúhlasíme s konštatovaním že „genofondová lokalita č.30. Jelšiny a vrbiny pri Oščadnici, k. ú. Oščadnica bude zaberaná stavbou odpočívadla“. Podmienky orgánu ochrany prírody na zachovanie biotopov a biotopov chránených druhov sú záväzné, musia byť dodržané a mali byť premietnuté a riešené v ďalšej nadväznej dokumentácii. NDS bola upozornená dvomi orgánmi aj organizáciou ochrany prírody na výskyt chránených biotopov a druhov a mala 8 rokov na to, aby tento problém vyriešila. Zamestnanec Okresného úradu Žilina, oddelenia štátnej stavebnej správy Ing. Pálffy, ktorý predlžoval platnosť územného rozhodnutia, nemá kompetenciu predkladať požiadavky týkajúce sa ochrany prírody a ani nemá okres Čadca vo svojej pôsobnosti. Túto kompetenciu majú iba orgány a organizácie ochrany prírody, v tomto prípade Okresný úrad v Čadci, odbor životného prostredia, Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP kraja a ŠOP SR, Správa CHKO Kysuce, ktoré požiadavku na ochranu vyššie uvedenej lokality uplatnili. Požadujeme preto zredukovať rozlohu odpočívadla so súvisiacimi objektami tak, aby zostal biotop Ls 1.3 Podhorské jaseňovo-jelšové lužné lesy s chránenými druhmi zachovaný. V predloženej dokumentácii nie je navrhnutá ani náhradná lokalita pre obojživelníky. Obávame sa, že obojživelníky a mloky budú zasypané, alebo sa pri snahe dostať na jar na rozmnožovanie namiesto do mokrade ocitnú priamo na stavbe (v zničenom biotope ich výskytu alebo/a rozmnožovania), kde s veľkou pravdepodobnosťou uhynú.

2. Na výsadbu v blízkosti odpočívadla susediaceho s genofondovými lokalitami Jelšiny a vrbiny pri Oščadnici ako aj Breziny I. a II. použiť domáce druhy krovín a stromov.
3. Zachovať funkčnosť GL Breziny I. a II. (GLf71, GLz32) aj s jej hydrologickým režimom. V prípade umiestnenia priepustu/ov v tejto časti stavby je potrebné ich umiestniť tak, aby nedošlo k odvodneniu mokrade. Vyústenie odvodňovacieho kanála siahajú do GLf 66 Sútok Kysuce s Bystricou a ÚEV Sútok Kysuce s Bystricou (SKUEV 0833).
4. Pozdĺž mokradí v GL Breziny I. a II. (GLf71, GLz32) aj Mokrade pod Oščadnicou (GLf 124 a GLz 59) odporúčame umiestniť 70 cm vysokú zábranu (betónový múrik), ktorá znemožní vstup obojživelníkov na teleso diaľnice v km 31,8 – 32,15.
5. Odporúčame posunúť obslužnú komunikáciu 103-00 tak, aby nedošlo k zásahu do mokrade.
6. Nakoľko sa ide zasiahnuť do lokalít s chránenými druhmi rastlín a živočíchov, požadujeme realizovať záchranné transfery chránených živočíchov vrátane ich vývojových štádií (vajíčka, žubrienky...) a presadenie chránených druhov rastlín na náhradné lokality.

V predloženej dokumentácii odporúčame:

1. Strana 5, Inventarizácia a spoločenské ohodnotenie biotopov európskeho a národného významu k projektovej dokumentácii, plocha biotopov č.2: Uvedené biotopy sú v komplexe s biotopmi národného významu Lk 6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, doplniť do dokumentácie.

2. Výskyt chráneného druhu plavúňa obyčajného (*Lycopodium clavatum*) (GL31 podľa Ulrycha, 2010) sa v inventarizácii biotopov nepotvrdil, čo ale neznamená že sa tam nenachádza. Pokiaľ mapovateľ nemal súradnice výskytu druhu, je veľmi ťažké ho opätovne nájsť na takom rozsiahlom území. Je potrebné dohľadať ho v najbližšom vegetačnom období v roku 2021.
3. Na strane 5 *Inventarizácie a spoločenského ohodnotenia biotopov európskeho a národného významu* sa uvádza, že výskyt chráneného druhu ľadenec barinný (*Lotus uliginosus*) sa na lokalite č. 1 nepotvrdil kvôli dobe výskumu. Neuvádza však, či mapoval biotopy po pokosení (vzhľadom na mapovanie v septembri s veľkou pravdepodobnosťou áno), preto požadujeme, aby zostal platný údaj z genofondovej lokality o jeho výskyte.

S pozdravom

Štátna ochrana prírody SR
Správa
Chránenej krajinskej oblasti
KYSUCE
022 01 Čadca

Vz
Ing. Ján Korňan

riaditeľ Správy CHKO Kysuce

Na vedomie:

- Okresný úrad Čadca, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Palárikova 91, 022 01 Čadca
- Basler & Hofmann Slovakia s.r.o. Panenská 13, 811 03 Bratislava

Prílohy Obr.č.1-4

Prílohy

Obr. č.1

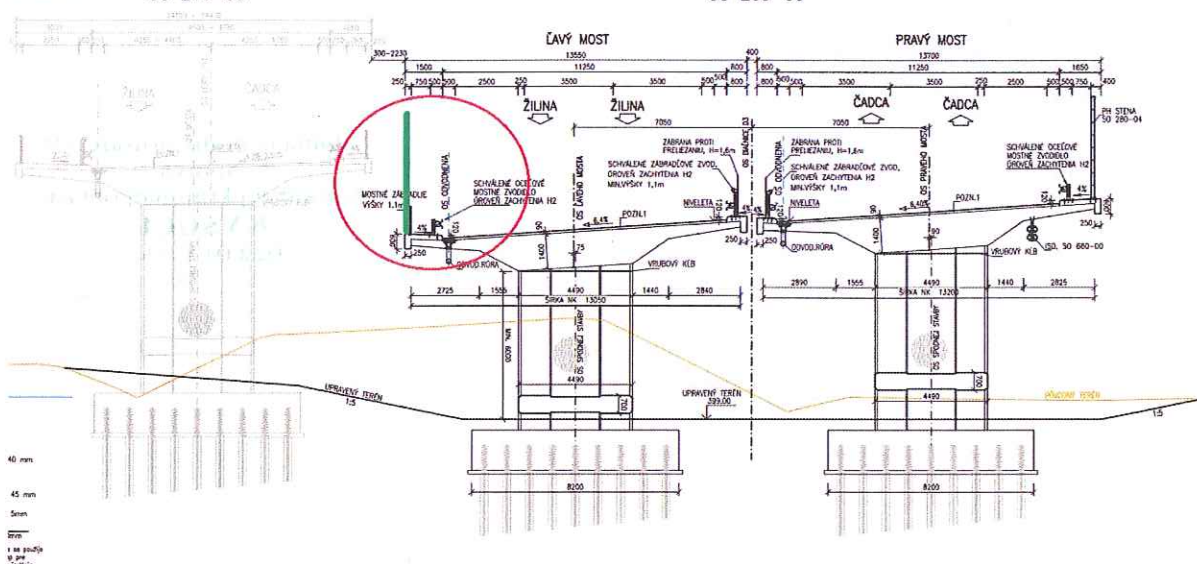
PRIEČNY REZ

1:100

NAD PILIEROM

SO 210-00

SO 209-00

Obr. č. 2

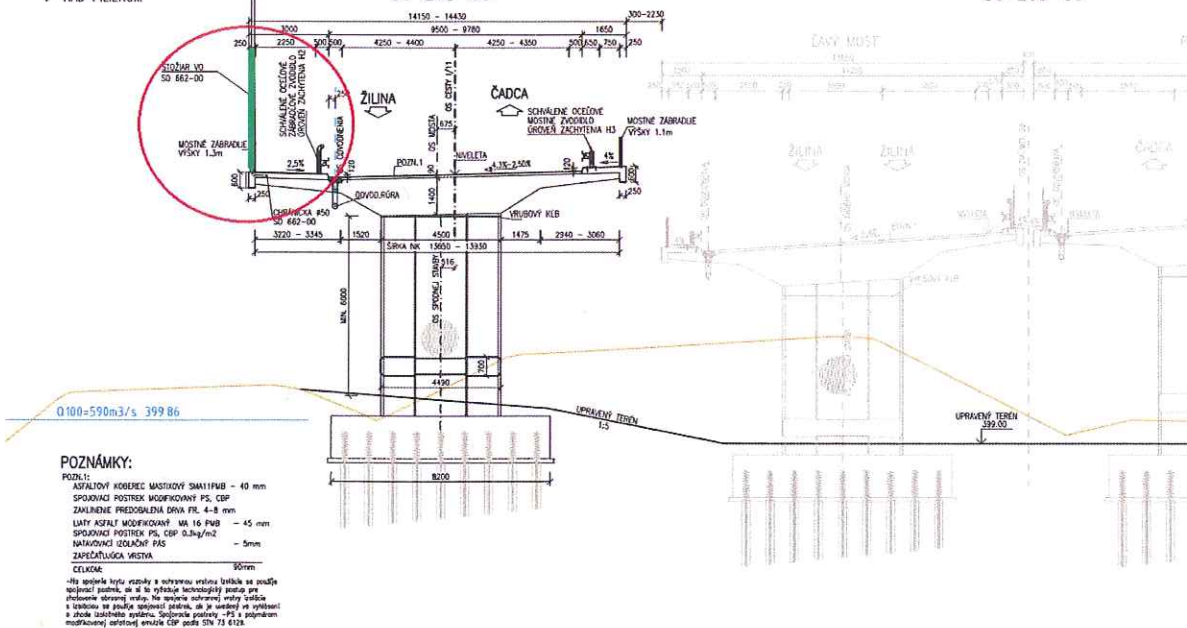
PRIEČNY REZ

1:100

NAD PILIEROM

SO 210-00

SO 209-00

[illegible]